

Пропозиції Пенсійного фонду України
до проєкту Закону України “Про внесення змін до Закону України
“Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок
Чорнобильської катастрофи” щодо підвищення розміру пенсійних виплат”,
внесеного народними депутатами України Тимошенко Ю.В. та іншими
реєстраційний номер 4031 від 02 вересня 2020 року
І читання

1. Пенсійний фонд України не підтримує законопроект у запропонованій редакції.

2. Законопроектом пропонується, зокрема, виплачувати додаткову пенсію за шкоду, заподіяну здоров'ю, та щомісячну компенсацію сім'ям за втрату годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи повністю незалежно від заробітної плати, пенсій та інших доходів, а також для визначення максимального розміру пенсій, передбачених Законом України “Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”, враховувати фактичний прожитковий мінімум, а не прожитковий мінімум, встановлений законом.

Частиною третьою статті 46 Конституції України встановлено, що пенсії, інші види соціальних виплат та допомоги, що є основним джерелом існування, мають забезпечувати рівень життя, не нижчий від прожиткового мінімуму, встановленого законом.

У Рішенні від 11 жовтня 2005 року № 8-рп/2005 Конституційний Суд України вказав, що утвердження та дотримання закріплених у нормативно-правових актах соціальних стандартів є конституційним обов'язком держави. Діяльність її правотворчих і правозастосовчих органів має здійснюватися за принципами справедливості, гуманізму, верховенства і прямої дії норм Конституції України, а повноваження - у встановлених Основним Законом України межах і відповідно до законів (абзац другий пункту 4 мотивувальної частини цього Рішення).

Відповідно до статті 6 Закону України “Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії” базовим державним соціальним стандартом є прожитковий мінімум, встановлений законом, на основі якого визначаються державні соціальні гарантії та стандарти у сфері доходів населення. Отже, для встановлення державних соціальних гарантій застосовується прожитковий мінімум, затверджений в законі про Державний бюджет України на відповідний рік.

Виходячи із змісту статті 5 Закону України “Про прожитковий мінімум” фактичний розмір прожиткового мінімуму на одну особу, а також окремо для тих, хто відноситься до основних соціальних і демографічних груп населення, щомісячно розраховується для спостереження за динамікою рівня життя в Україні на основі статистичних даних про рівень споживчих цін.

Отже, положення законопроекту не узгоджуються із принципом правової визначеності, що полягає, як зазначив Європейський суд з прав людини, в тому, що право має бути належним чином доступним та передбачуваним за своєю дією та сформульованим з належною чіткістю, що дає можливість особам регулювати свою поведінку.

У Рішенні Конституційного Суду України від 20 грудня 2017 року № 2-р/2017 зазначено про те, що принцип юридичної визначеності вимагає чіткості, зрозумілості й однозначності правових норм, зокрема їх передбачуваності (прогнозованості) та стабільності.

Разом з цим, у доповіді “Верховенство права”, схваленій Європейською Комісією “За демократію через право” на 86-му пленарному засіданні, що відбулося 25-26 березня 2011 року, зазначено про те, що юридична визначеність є ключовою у питанні розуміння верховенства права; держава зобов’язана дотримуватися та застосовувати у прогнозований і послідовний спосіб ті закони, які вона ввела в дію; юридична визначеність передбачає, що норми права повинні бути зрозумілими і точними, а також спрямованими на забезпечення постійної прогнозованості ситуацій і правових відносин; юридична визначеність означає також, що необхідно у цілому дотримуватися зобов’язань або обіцянок, які взяла на себе держава перед людьми (поняття “законних очікувань”).

Крім цього, законопроект потребує узгодження із принципом збалансованості, передбаченим статтею 7 Бюджетного кодексу України.

Враховуючи, що відповідно до статті 63 Закону України “Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” фінансування витрат, пов’язаних з реалізацією цього Закону, здійснюється, зокрема, за рахунок коштів державного і місцевого бюджетів, прийняття запропонованої законодавчої пропозиції потребує врахування думки Міністерства фінансів України щодо його реалізації.

Всупереч частині третій статті 91 Регламенту Верховної Ради України до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб’єктом права законодавчої ініціативи не додано фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки).

Пропозиція законопроекту щодо набрання ним чинності з 1 січня 2021 року потребує узгодження із частиною третьою статті 27 Бюджетного кодексу України, відповідно до якої закони України або їх окремі положення, які впливають на показники бюджету (зменшують надходження бюджету та/або збільшують витрати бюджету) і приймаються після 15 липня року, що передує плановому, вводяться у дію не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим.

**Голова правління
Пенсійного фонду України**

Євгеній КАПІНУС

Капінус Євгеній Валерійович

КНЕДП - ІДД ДПС

AD92F1C54BA67636EEB87183E6E5829422BB34619585B5EB63A4FBDEB5AE628D01

11.09.2020